

INFORMACJA w sprawie wpływu na działalność brokerów nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - wykonana na zlecenie Stowarzyszenia Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych.

**KANCELARIA PRAWNA
MAŁGORZATA I CEZARY WITECCY S.C.**

ul. Akacjowa 10
05-092 Łomianki

tel. 0-22 751 33 48
e-mail: witeccy@wp.pl

Łomianki 04 października 2009 r.

Wstęp

Ustawą z dnia 25.06.2009 r. - Sejm po rozpatrzeniu i wprowadzeniu poprawek Senatu – dokonał **zmiany ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych** pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu. W dniu 9.07.2009 r. prezydent podpisał ustawę.

Ustawa wejdzie w życie zasadniczo 14 dni po jej opublikowaniu . Jak na razie brak informacji o publikacji.

Po zmianie ustawa nosi tytuł : „O przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”

PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO STOSOWANIA USTAWY

Nowelizacja znacznie rozszerzyła krąg podmiotów zobowiązanych do wykonywania obowiązków wynikających z ustawy. Podmioty te ustawa nazywa „instytucjami obowiązanyymi „. Do instytucji zobowiązanych ustawa zaliczyła nie tylko, jak dotąd, zakłady ubezpieczeń , ale również pośredników ubezpieczeniowych w zakresie ubezpieczeń na życie , z wyłączeniem tych, za których działania odpowiedzialność ponosi ubezpieczyciel (art. 2 pkt 1 j) , a także stowarzyszenia posiadające osobowość prawną .

Powyższe oznacza , że zarówno Brokerzy, prowadzący pośrednictwo w zakresie ubezpieczeń na życie (w przypadku brokerów nie zachodzi przesłanka wyłączająca w postaci odpowiedzialności ubezpieczyciela za działania brokera) jak i Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych będą instytucjami obowiązanyymi i będą podlegali obowiązkom wynikającym z ustawy po jej dacie wejścia w życie , z wyjątkami wskazanymi w dalszej części informacji .

Brokerzy nie prowadzący działalności w powyższym zakresie nie podlegają obowiązkom wynikającym z ustawy.

OBOWIĄZKI INSTYTUCJI OBOWIĄZANEJ

W tej części wskazano obowiązki brokerów oraz Stowarzyszenia, wynikające z ich zawodowej lub statutowej działalności.

Obowiązki:

1. obowiązek prowadzenia rejestru transakcji według wzoru określonego w przepisach wykonawczych do ustawy przez Ministra właściwego do spraw instytucji finansowych,
2. obowiązek rejestrowania w rejestrze transakcji, której równowartość przekracza 15.000 euro, ale również transakcji o mniejszej wartości jeśli z okoliczności wynika, że są one ze sobą powiązane i zostały podzielone na operacje o mniejszej wartości w celu uniknięcia obowiązku rejestracji,
3. obowiązek rejestrowania w rejestrze każdej transakcji bez względu na wartość, jeśli okoliczności wskazują, że mogą one mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu – obowiązek ten istnieje również, gdy instytucja obowiązana wprowadzi nie realizuje transakcji, ale wie, lub przy zachowaniu należytej staranności powinna o niej wiedzieć, w związku z wykonywaniem umowy z swoim klientem.
4. obowiązek przekazywania do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej informacji o zarejestrowanych transakcjach w trybie, w sposób i na zasadach określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie przepisów ustawy przez Ministra właściwego do spraw instytucji finansowych. Informacje wskazane w pkt 2 powyżej winny być przekazywane 14 dni po upływie każdego miesiąca, informacje wskazane w pkt 3 powyżej – niezwłocznie,
5. obowiązek przechowywania rejestru przez 5 lat licząc od pierwszego dnia roku, następującego po roku w którym zostały zarejestrowane,
6. obowiązek bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji i przechowywanie wyników analizy w ciągu 5 lat licząc od pierwszego dnia roku, następującego po roku w którym transakcja została przeprowadzona,
7. obowiązek stosowania środków bezpieczeństwa w celu wykonania obowiązku rejestracji.

Środki bezpieczeństwa polegają na:

a) identyfikacji i weryfikacji klienta:

- w przypadku osób fizycznych na podstawie dowodu stwierdzającego tożsamość w celu ustalenia imienia i nazwiska, adresu, PESEL lub data urodzenia (w przypadku cudzoziemca numer dokumentu lub kod kraju wystawienia paszportu)

- w przypadku osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych na podstawie wyciągu z rejestru lub innego dokumentu wskazującego nazwę, formę organizacyjną, siedzibę i adres, NIP, imię i nazwisko, PESEL lub data urodzenia;

b) podejmowaniu czynności w celu ustalenia kto jest właścicielem lub kto kontroluje klienta, z którym wykonywana jest transakcja,

c) uzyskiwania informacji na temat celu i charakteru relacji pomiędzy instytucją obowiązaną a klientem tej instytucji,

d) bieżącym monitorowaniu stosunków z klientem.

Powyższe obowiązki winny być wykonywane: przy zawieraniu umowy z klientem; przy przeprowadzeniu transakcji z klientem bez zawartej umowy, jeżeli transakcja przekracza równowartość 15.000 euro lub szereg transakcji jeśli okoliczności wskazują,

że mogą być powiązane; przy każdej transakcji, jeśli istnieje podejrzenie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu; w każdym przypadku gdy otrzymane wcześniej dane budzą wątpliwość.

8. obowiązek opracowania i posiadania wewnętrznej procedury dot. ustalania czy klient jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne a także procedury określające sposób wykonania środków bezpieczeństwa (pkt. 7 powyżej) , rejestracji transakcji, analizy ryzyka, przekazywania informacji o transakcjach do Generalnego Inspektora, wstrzymania transakcji;
9. obowiązek wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązków wynikających z ustawy .

Wyjaśnienia

Transakcje

rejestracji podlegają takie transakcje , które są wynikiem zlecenia lub dyspozycji klienta udzielonej instytucji obowiązanej (stowarzyszeniu , brokerowi) i polegają na :

- wypłatach i wpłatach gotówkowych i bezgotówkowych,
- kupnie i sprzedaży wartości dewizowych,
- przeniesieniu własności lub posiadania wartości majątkowych,
- zamianie wierzytelności na udziały lub akcje

Wartości w euro

Ustawa wprowadza zasadę że wartości w euro przelicza się według średniego kursu NBP z dnia dokonywania transakcji, lub dnia złożenia przez klienta dyspozycji, lub zlecenia przeprowadzenia transakcji.

Ustawa zawiera również definicje prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Wyjątki , ograniczenia , wyłączenia

1. Podstawowym ale przejściowym tj. do czasu wydania przepisów wykonawczych do zmienionej ustawy, ograniczeniem dotyczącym zarówno brokerów jak i Stowarzyszenia jest zwolnienie z obowiązku rejestracji transakcji, których równowartość przekracza 15.000 euro lub kilku transakcji powiązanych ze sobą . Ograniczenie to nie dotyczy transakcji których okoliczności wskazują , że mogą mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu. Te muszą być rejestrowane od momentu wejścia w życie ustawy .
2. Drugie stałe zwolnienie z rejestracji transakcji dotyczy umów ubezpieczenia na życie , gdy składka roczna nie przekracza równowartości 1000 euro lub składka jednorazowa nie przekracza równowartości 2500 euro, a także polis ubezpieczeniowych powiązanych z ubezpieczeniem emerytalnym o ile warunki ubezpieczenia nie zawierają klauzuli o odpłatnym zrzeczeniu się praw ubezpieczonego oraz nie mogą być użyte jako zabezpieczenie kredytu lub pożyczki.

Podsumowanie :

Zarówno brokerzy zajmujący się pośrednictwem w zakresie ubezpieczeń na życie, jak i Stowarzyszenie Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, z dniem wejścia w życie ustawy staną się instytucjami obowiązanyymi do wykonywania obowiązków określonych w ustawie .

Do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych nie będą zobowiązani do rejestrowania transakcji powyżej 15.000 euro, jak również transakcji ze sobą powiązanych .

Cezary Witecki
Radca prawny

* * *

